

Sygn. akt I CZ 57/12

POSTANOWIENIE

Dnia 8 sierpnia 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Bogumiła Ustjanicz (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

SSN Hubert Wrzeszcz

w sprawie z powództwa W. S. i J. W.
przeciwko Spółdzielni Budowlano-Mieszkaniowej "D. " w W. o ustalenie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 8 sierpnia 2012 r.,
zażalenia strony pozwanej na postanowienie o kosztach zawarte w pkt 1
i pkt 2 wyroku Sądu Okręgowego
z dnia 14 grudnia 2011 r.,

odrzuca zażalenie na postanowienie w przedmiocie kosztów procesu zawarte w punkcie 1 wyroku Sądu Okręgowego z dnia 14 grudnia 2011 r. oraz uchyla postanowienie objęte punktem 2 tego wyroku i w tym zakresie przekazuje sprawę Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania zażaleniowego.

Uzasadnienie

Zaskarżonymi postanowieniami, zawartymi w punktach 1 i 2 wyroku Sądu Okręgowego z dnia 14 grudnia 2011 r., zasądzone zostały od pozwanej Spółdzielni

Budowlano-Mieszkaniowej „D.” w W. na rzecz powodów W. S. i J. W. odpowiednio kwoty 2447 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania oraz 1230 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego, w następstwie zastosowania zasady odpowiedzialności za wynik sprawy w obu instancjach.

W zażaleniu pozwana domagała się zmiany tych postanowień przez obniżenie wysokości kosztów należnych powodom do 227 zł oraz 120 zł, ewentualnie uchylenia ich i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania. Zarzuciła, że kwestionowane orzeczenia są konsekwencją naruszenia przez Sąd Okręgowy przepisów prawa materialnego i procesowego art. 98 § 1 i § 3 oraz art. 98 § 4 k.p.c. w związku z § 2 ust. 1 i 2 oraz § 6 pkt 2 i § 13 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 ze zm., dalej – rozp. w sprawie opłat adwokackich) przez zasądzenie kosztów w wysokości wielokrotnie przewyższającej maksymalne stawki i odbiegającej od wskazanej przez powodów wartości przedmiotu sprawy oraz przedmiotu zaskarżenia. Ponadto podniosła, że nie było podstaw do orzekania o kosztach procesu za pierwszą instancję, skoro rozstrzygnięcia w tym względzie na rzecz powodów nie zawierał wyrok przez nich zaskarżony.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Dopuszczalność zaskarżania zażaleniem postanowień orzekających o kosztach procesu, które wydane zostały przez Sąd drugiej instancji reguluje art. 394¹ § 1 pkt 2 k.p.c. w brzmieniu sprzed wejścia, w życie z dniem 3 maja 2012 r., ustawy z dnia 16 września 2011 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 233, poz. 1381), który ma zastosowanie w rozpoznawanej sprawie. Stosownie bowiem do art. 9 ust. 6 tej ustawy, art. 394¹ k.p.c. w brzmieniu nadanym mu art. 1 pkt 39, stosuje się do zaskarżania orzeczeń wydanych po dniu wejścia w życie tej ustawy. Treść zastosowanego przepisu art. 394¹ § 1 pkt 2 k.p.c. wskazuje, że zażalenie do Sądu Najwyższego przysługuje na postanowienie sądu drugiej instancji co do kosztów procesu, które nie były przedmiotem rozstrzygnięcia sądu pierwszej instancji. Wobec tego niedopuszczalne jest zażalenie na postanowienie sądu drugiej instancji, którym sąd

ten rozstrzygnął o kosztach postępowania przed sądem pierwszej instancji. Nietrafnie podnosi skarżąca, że Sąd Okręgowy nie orzekał o kosztach, które były przedmiotem rozstrzygnięcia Sądu pierwszej instancji, skoro Sąd ten nie przyznał powodom kosztów, oddalając powództwo. Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zawarte w orzeczeniu kończącym sprawę dotyczy kosztów obu stron, a określona ich suma stanowi konsekwencję zastosowania jednej z zasad przewidzianych art. 98 do 107 k.p.c. Niewątpliwie zatem orzeczenie o zasądzeniu kosztów procesu stronie wygrywającej sprawę jest zarazem orzeczeniem o oddaleniu żądania zasądzenia kosztów stronie przegrywającej, ponieważ oddalenie powództwa dotyczy wszystkich objętych nim żądań.

Zażalenie skierowane przez pozwaną do orzeczenia Sądu Okręgowego rozstrzygającego o kosztach postępowania pierwszoinstancyjnego podlega odrzuceniu jako niedopuszczalne (art. 398⁶ § w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.).

Orzeczenie Sądu Okręgowego dotyczące kosztów postępowania odwoławczego nie zawiera, wbrew obowiązkowi przewidzianemu w art. 328 § 2 w związku z art. 391 § 1 k.p.c., uzasadnienia wyjaśniającego przyczyny zasądzenia na rzecz powodów kwoty 1230 zł i tym samym uchyla się od kontroli przeprowadzanej w ramach skutecznie wniesionego zażalenia. Za niewystarczające uznał Sąd Najwyższy wskazanie, że zastosowana została zasada odpowiedzialności za wynik procesu i powołanie przepisu art. 98 § 1 k.p.c. Nie ma bowiem podstaw do stwierdzenia jakie składniki kosztów, objęte art. 98 § 2 i 3 k.p.c. oraz w jakiej wysokości, stosownie do art. 109 § 2 k.p.c. i § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163 poz. 1348 ze zm.), przyjęte zostały w ramach orzekania o obowiązku zapłaty przez pozwaną kosztów postępowania odwoławczego wygrywającym sprawę powodom.

Z tych przyczyn zaskarżone postanowienie objęte punktem 2 opisanego wyroku Sądu Okręgowego podlegało uchyleniu na podstawie art. 398¹⁵ § 1 w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c., a sprawa w tym zakresie przekazaniu do ponownego rozpoznania oraz rozstrzygnięcia, stosownie do art. 108 § 2 w związku z art. 398²¹ k.p.c., o kosztach postępowania zażaleniowego.

